

Dům č. p. 324, Kocanda

Popis:

Od poloviny 18. století se začala rozšiřovat drobná osada jižně od obce Herálec. Hlavní vliv na to měla zdejší sklárna, která si získala proslulost díky výrobě tabulového a zrcadlového skla. Kolem sklárny se začali postupně usazovat rodiny dělníků. Dnes již mezi poslední autentické doklady lidové architektury této kolonie patří dům č. p. 324. Jeho stěny jsou tvořeny hraněnými dřevěnými trámy v nárožích spojenými vazbou na tzv. rybinu. Roubení domu bylo původně bleděmodře natřeno. Vápenný nátěr, který sloužil jako ochrana dřeva před klimatickými podmínkami i dřevokaznými škůdci, se na domech Českomoravské vrchoviny vyskytoval poměrně běžně. Tzv. modrý „šmolkový“ odstín měl dle tradice odpuzovat obtížný hmyz.

Podrobný popis:

Význam slova „kocanda“ lze dle etymologického slovníku vyložit několika možnými způsoby. Nazýval se tak lehký vozík, šťáva ze švestek, pěkná dívka, hubená husa, hostinec na okraji vsi, trh na předměstí a také skupina domků drobných chalupníků. Poslední význam nejlépe definuje původ názvu drobné osady ležící asi kilometr jižně od obce Herálec.

Drobné kolonie byly v tomto kraji zakládány zejména od konce 18. století, shluk vesnických domů se soustředil k centrálním místům zajišťujícím dostatek pracovních příležitostí. Zemědělství bylo v podhorských oblastech velmi náročné, ve zdejší krajině se proto průmyslovému odvětví velmi dařilo. Dům zdobí v hlavním průčelí lichoběžníkový štít dělený vodorovně na dvě části, ve spodní jsou prkna kladena svisle, v horní klasovitě. Lomenice je prolomena čtyřmi kvadrilobovými vzorníky. Vstup do objektu kryje ze severní strany přístavek, tzv. „barák“.

Region: Novoměstsko a Žďársko

Město: Herálec

URL:

Zpřístupnění: nepřístupné

Bezbariérový přístup: nedefinováno

GPS: 49°40'28.871"N, 15°59'19.812"E

Mapa: <http://maps.google.com/maps?q=49.6746864,15.9888367&z=12>

Obrázky:

